

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาปัจจัยพระดับที่ส่งผลต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ เพื่อวิเคราะห์การสมนัยระหว่างระดับความรู้และระดับทักษะด้านการจัดการเรียนรู้กับเพศ ประสบการณ์การสอน การเข้าร่วมฝึกอบรม และขนาดของโรงเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี และเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยพระดับที่ส่งผลต่อทักษะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยใช้การวิเคราะห์พระดับ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นครูเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 79.00 ครูเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 21.00 เป็นครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 91.30 ส่วนใหญ่เป็นครูที่สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 47.80 เป็นครูที่มีประสบการณ์การสอนอยู่ในช่วง 3-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.70 และส่วนใหญ่เป็นครูที่เข้าร่วมฝึกอบรม 1-2 ครั้งต่อปี คิดเป็นร้อยละ 58.00 แต่เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 56.30 ผู้บริหารสถานศึกษาเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 43.80 ส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 53.10 เป็นผู้บริหารในโรงเรียนขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 54.70 และเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การเป็นผู้บริหาร 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 57.80 ตามลำดับ

1.2 ค่าเฉลี่ยของระดับความรู้และทักษะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู พบว่าครูเพศหญิงมีระดับความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 11.54 สูงกว่าครูเพศชายที่มีระดับความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ของครู เท่ากับ 11.43 แต่เมื่อพิจารณาระดับทักษะด้านการจัดการเรียนรู้ ครูเพศชายมีระดับทักษะด้านการจัดการเรียนรู้สูงกว่าครูเพศหญิงโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 และ 4.06 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับขนาดของโรงเรียน พบว่า ครูในโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 11.62 และระดับทักษะด้านการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 4.13 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยที่สูงกว่าครูโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง สำหรับประสบการณ์การสอนของครูพบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอน 10 ปีขึ้นไป มีระดับความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 11.76 และระดับ

ทักษะด้านการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 4.11 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยที่สูงกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 10 ปี และเมื่อพิจารณาการเข้าร่วมฝึกอบรมของครูในปีที่ผ่านมา พบว่า เป็นครูที่มีการเข้าร่วมฝึกอบรมในระดับความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ 3-4 ครั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 11.86 แต่ในทางกลับกันในระดับทักษะด้านการจัดการเรียนรู้เป็นครูที่ไม่เคยฝึกอบรม และเป็นครูที่มีการเข้าร่วมฝึกอบรม 5 ครั้งขึ้นไป ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09

2. ผลการวิเคราะห์การสมนัยระหว่างระดับความรู้และระดับทักษะด้านการจัดการเรียนรู้กับเพศ ประสบการณ์การสอน การเข้าร่วมฝึกอบรม และขนาดของโรงเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

2.1 ครูส่วนใหญ่มีระดับความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับพอใช้ จำนวน 389 คน รองลงมาระดับดี จำนวน 375 คน และระดับดีมาก จำนวน 41 คน ในขณะที่ครูส่วนใหญ่มีทักษะด้านการจัดการเรียนรู้ในระดับดี จำนวน 418 คน รองลงมาระดับดีเยี่ยม จำนวน 225 คน และระดับปานกลาง จำนวน 159 คน

2.2 ระดับความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้สมนัยกับเพศและการเข้าร่วมฝึกอบรมของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยระดับความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้สมนัยกับเพศ มีค่าไค์สแควร์ เท่ากับ 9.486 (Sig= .009) และระดับความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้สมนัยกับการเข้าร่วมฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนรู้ในปีที่ผ่านมาของครู ซึ่งมีค่าไค์สแควร์ เท่ากับ 15.12 (Sig= .02) และจากการพิจารณาแผนภาพการรับรู้ระหว่างระดับความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้กับการเข้าร่วมฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนรู้ในปีที่ผ่านมาของครู พบว่า สามารถจัดกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกเป็นครูที่มีการเข้าร่วมฝึกอบรม 1-2 ครั้งต่อปี มีความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ในระดับดี และกลุ่มที่ 2 ครูที่ไม่เคยฝึกอบรม และเคยอบรม 3-4 ครั้งต่อปี มีความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ในระดับดีมาก แต่สมนัยกับขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์การสอนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับระดับทักษะด้านการจัดการเรียนรู้สมนัยกับเพศ ขนาดของโรงเรียน ประสบการณ์การสอน และการเข้าร่วมฝึกอบรมของครูอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยพระระดับที่ส่งผลต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

3.1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความสำคัญต่อตัวแปรระดับครู ตัวแปรระดับโรงเรียน และระดับทักษะการจัดการเรียนรู้ของครู ตัวแปรระดับครูโดยภาพรวมครูให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .45 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูให้ความสำคัญปัจจัยด้านคุณลักษณะความเป็นครูมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .58 รองลงมาคือ ปัจจัยด้านเจตคติต่อวิชาชีพครูให้ความสำคัญมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 และส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .46 สำหรับตัวแปรระดับโรงเรียนโดยรวมผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .41 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญปัจจัยด้านวัฒนธรรมโรงเรียนมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .51 รองลงมาคือ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการให้ความสำคัญมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .50 สำหรับตัวแปรระดับทักษะการจัดการจัดการเรียนรู้ของครูโดยภาพรวมพบว่า ครูมีทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .62 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ครูมีทักษะด้านการจัดการเรียนรู้ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .63 รองลงมาคือ ครูมีทักษะด้านการวางแผนและการออกแบบการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .65

3.2 ผลการวิเคราะห์ที่ตัวแบบหลักของตัวแปรทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี มีค่าเท่ากับ 3.630 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ .039 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.3 ผลการวิเคราะห์ที่ตัวแบบอย่างง่ายของตัวแปรทักษะการจัดการเรียนรู้กับตัวแปรครูซึ่งตัวแปรระดับครูทั้งหมดสามารถอธิบายความผันแปรของตัวแปรตามได้ร้อยละ 30.28 และค่าเฉลี่ยรวมของทักษะการจัดการเรียนรู้ของครู โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 3.489 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ .097 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของปัจจัยด้านเจตคติต่อวิชาชีพครูและปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูมีอิทธิพลทางบวกต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 ผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐานของตัวแปรทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูกับตัวแปรระดับครูและตัวแปรระดับโรงเรียน สามารถอธิบายความผันแปรของตัวแปรตามได้ร้อยละ 29.80 และค่าเฉลี่ยรวมของทักษะการจัดการเรียนรู้ของครู มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 3.799 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน .051 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับตัวแปรระดับครู พบว่า ปัจจัยด้านเจตคติต่อวิชาชีพครู ปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตในการทำงานของครู และประสบการณ์การสอนของครู มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .455 .344 และ .303 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ .159 .012 และ .106 ตามลำดับ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับตัวแปรระดับโรงเรียน พบว่า ทุกปัจจัยส่งผลต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผลการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์พบว่า ประสบการณ์การสอนของครูมีปฏิสัมพันธ์กันทางลบกับขนาดของโรงเรียนซึ่งร่วมกันส่งผลต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูโดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -.389 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ .147 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถเขียนสมการได้ดังนี้

การวิเคราะห์ภายในโรงเรียน

$$\begin{aligned}
 (\text{ทักษะการจัดการเรียนรู้})_j &= 3.799* + .149(\text{เพศ})_j + .318(\text{วุฒิการศึกษา})_j \\
 &+ .303(\text{ประสบการณ์การสอนของครู})_j * \\
 &- .254(\text{การเข้าร่วมฝึกอบรม})_j \\
 &+ .455(\text{เจตคติต่อวิชาชีพครู})_j * \\
 &+ .141(\text{แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน})_j \\
 &- .171(\text{ขวัญและกำลังใจในการทำงาน})_j \\
 &- .093(\text{คุณลักษณะความเป็นครู})_j \\
 &- .082(\text{การรับรู้ภาระงานครู})_j \\
 &+ .344 (\text{คุณภาพชีวิตในการทำงานของครู})_j *
 \end{aligned}$$

การวิเคราะห์ระหว่างโรงเรียน

$$\begin{aligned}
 (\beta \text{ ค่าเฉลี่ยทักษะ})_j &= 3.799* - .019(\text{ขนาดของโรงเรียน (ใหญ่)})_j \\
 &- .437(\text{ขนาดของโรงเรียน (กลาง)})_j \\
 &+ .252(\text{บรรยากาศโรงเรียน})_j \\
 &- .464(\text{ภาวะผู้นำทางวิชาการ})_j \\
 &- .066(\text{วัฒนธรรมโรงเรียน})_j \\
 (\text{ประสบการณ์การสอน})_j &= .302* - .389(\text{ขนาดของโรงเรียน (ใหญ่)}) * \\
 &+ (U \text{ ค่าเฉลี่ยทักษะ})_j
 \end{aligned}$$

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์การสมนัยพบว่า ระดับความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้สมนัยกับเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูเพศหญิงมีระดับความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้เฉลี่ยสูงกว่าครูเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรเดช อนันตสวัสดิ์ และวรรณิ แกมเกตุ (2555) ได้ศึกษาสมรรถนะของครูสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ครูเพศชายและครูเพศหญิงมีความสามารถในการทำงานหรือสมรรถนะในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน และระดับความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ยังสมนัยกับการเข้าร่วมฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานของเมธัส วันแฉะ (2550) ที่ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อสมรรถนะของครูโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามระดับมัธยมศึกษาเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่พบว่า การฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนการสอนส่งผลต่อสมรรถนะครูโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม และเมื่อพิจารณาแผนภาพการรับรู้ระหว่างระดับความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้กับการเข้าร่วมฝึกอบรมด้านการจัดการเรียนรู้ในปีที่ผ่านมาของครูสามารถจัดกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกเป็นครูที่มีการเข้าร่วมฝึกอบรม 1-2 ครั้งต่อปี มีความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับดี และกลุ่มที่ 2 ครูที่ไม่เคยฝึกอบรม และเคยอบรม 3-4 ครั้งต่อปี มีความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า การที่ครูเข้าร่วมฝึกอบรม

1-2 ครั้งต่อปี หรือเป็นครูที่ไม่เคยฝึกอบรม และครูเคยฝึกอบรม 3-4 ครั้งต่อปี มีความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ในระดับดีและดีมากนั้น ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะครูบางคนที่เพิ่งจบการศึกษาหรือเพิ่งได้รับการสอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมาใหม่ที่ยังไม่เคยได้รับการฝึกอบรมในโรงเรียนเอกชน จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้ครูใช้ความรู้เดิมหรือวิธีการจัดการเรียนการสอนที่มีก่อนมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนจึงที่เป็นผลทำให้ครูมีความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ที่ดีมาก หรือครูที่เคยฝึกอบรมหลายครั้งมีความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายจึงเป็นผลทำให้ครูนั้นมีความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ที่มากเช่นกัน

สำหรับระดับความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้สัมพันธ์กับขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์การสอนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และระดับทักษะด้านการจัดการเรียนรู้สัมพันธ์กับขนาดของโรงเรียน ประสบการณ์การสอน และการเข้าร่วมฝึกอบรมของครูอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งพบว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของทรงยศ แก้วมงคล (2556) ได้ศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา ที่กล่าวไว้ว่า ประสบการณ์การสอนของครู และการเข้าร่วมฝึกอบรมไม่มีผลต่อการบริหารวิชาการของโรงเรียน รวมทั้งงานวิจัยของจิราพร รัตนคำและวินัย รัตนคำ (2557) ศึกษาการเรียนรู้ของนักศึกษาสถาบันการพลศึกษาได้ให้ความคิดเห็นต่อรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาเพศชายและหญิงไม่แตกต่างกัน และงานวิจัยของกาญจนา ศิลา (2556) ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา จะเห็นได้ว่า ครูในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า ครูในโรงเรียนเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่มีระดับความรู้และระดับทักษะความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่มีความใกล้เคียงกัน จึงทำให้ลักษณะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนดังกล่าวไม่แตกต่างกัน

นอกจากนี้ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า เพศ ขนาดของโรงเรียน ประสบการณ์การสอนของครู และการเข้าร่วมฝึกอบรมมีส่วนเกี่ยวข้องกับระดับความรู้และทักษะการจัดการเรียนการสอนทั้งเป็นอย่างมาก ฉะนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสนับสนุนด้านความรู้และทักษะการจัดการเรียนรู้ของครู จัดกิจกรรมหรือการอบรมครูในด้านการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ และพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อที่จะทำให้ครูสามารถดำเนินการจัดการเรียนรู้ของได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

2. ผลการวิเคราะห์พหุระดับที่ส่งผลต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี เมื่อให้ทักษะการจัดการเรียนรู้เป็นตัวแปรตาม พบว่า ตัวแปรระดับครูที่มีอิทธิพลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ของครู ได้แก่ ปัจจัยด้านเจตคติต่อวิชาชีพครู ปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตในการทำงานของครู และประสบการณ์การสอนของครู โดยปัจจัยด้านเจตคติต่อวิชาชีพครูเป็นปัจจัยที่ส่งผลทางบวกต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ของครู

ทั้งนี้การที่ครูมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความภูมิใจในอาชีพของตน มีความรู้สึกที่ดี รักการสอน พร้อมทั้งจะอุทิศเวลาในการประกอบอาชีพครู มีความสุขในการประกอบอาชีพครู และมีความตั้งใจอย่างเต็มกำลังความสามารถที่จะทำงานนั้นสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีอย่างมีประสิทธิภาพมีสอดคล้องกับงานวิจัยของจิรนนท์ พันธุ์ลาด (2552) ที่ศึกษาประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี พบว่า ปัจจัยด้านเจตคติต่อวิชาชีพครูสามารถพยากรณ์และส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของชุลีพร จินฉนพงษ์ (2554) ที่ศึกษาความต้องการฝึกอบรมกับความก้าวหน้าในสายงานอาชีพครูเอกชนกรุงเทพมหานคร ที่พบว่า การพัฒนาด้านเจตคติมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตในการทำงานเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลทางบวกต่อทักษะการจัดการจัดการเรียนรู้ของครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเจตนิพัทธ์ สุจิระกุล อีระ รุญเจริญไพศาล หวังพานิช และศรดา ชัยสุวรรณ (2555) ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ครูมีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตไว้ว่า การที่ครูมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นไม่ใช่เพียงเพราะการปฏิบัติในหน้าที่การงานเพียงอย่างเดียว แต่สภาพแวดล้อมในการทำงานของบุคลากรครูในโรงเรียนที่มีส่วนร่วมด้วยที่ทำให้ครูมีคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดีขึ้น และการปฏิบัติหน้าที่ที่มีความสุขซึ่งเป็นสิ่งที่ครูต้องการ ถ้าครูมีความสุขหรือมีคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดีจะส่งผลต่อชีวิตโดยรวมของครูด้วย และสำหรับประสบการณ์การสอนถือว่าเป็นความชำนาญของครูในการจัดการเรียนรู้ การฝึกฝนในการจัดการเรียนการสอนหรือความเชี่ยวชาญในด้านการจัดการเรียนการสอนซึ่งทำให้เกิดประสิทธิผลของการสอนสูงสุด ยิ่งครูที่มีประสบการณ์การสอนมาก จะทำให้ครูมีทักษะการจัดการเรียนรู้ที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประไพพร อุทธิยา และเจริญวิษณุ สมพงษ์ธรรม (2553) ที่ศึกษาปัจจัยพระระดับที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการใช้หลักสูตร พบว่า ประสบการณ์การสอนของครูมีอิทธิพลทางบวกต่อประสิทธิผลการใช้หลักสูตร อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพรรณ อินทะชัย (2555) ที่ศึกษาประสิทธิภาพแบบสมดุลงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ประสบการณ์ในการสอนของครูมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพแบบสมดุลงของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ผู้วิจัยให้ความเห็นว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนของครูหลายปีจะทำให้มีความชำนาญการจัดการเรียนการสอนทั้งด้านการวางแผนและการออกแบบการจัดการเรียน การจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่มากขึ้นนำไปสู่การเกิดทักษะการจัดการเรียนรู้ที่ดีขึ้นและปฏิบัติการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับตัวแปรระดับโรงเรียนพบว่า ทุกปัจจัยส่งผลต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาการมีปฏิสัมพันธ์กัน พบว่า ประสบการณ์การสอนของครูมีปฏิสัมพันธ์กันทางลบกับขนาดของโรงเรียนซึ่งร่วมกันส่งผลต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตไว้ว่า การที่ครูมีประสบการณ์การสอนสูงมีแนวโน้มให้ความสำคัญกับโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ขึ้นนั้นอาจเป็นเพราะครูไม่สนใจขนาดของโรงเรียนที่ตนเองได้ปฏิบัติการสอน โดยให้ความสำคัญด้านการจัดการเรียนการสอนมากกว่า

สำหรับเพศ ขนาดของโรงเรียน วุฒิการศึกษา การเข้าร่วมฝึกอบรมส่งผลต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยชูลีพร จิณณชนพงษ์ (2554) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการฝึกอบรมกับความก้าวหน้าในสายงานอาชีพครูของโรงเรียนเอกชน พบว่า การฝึกอบรมกับความก้าวหน้าในการพัฒนาตนเองมีความสัมพันธ์เชิงบวก อีกทั้งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของสุพรรณ อินทะชัย (2555) ศึกษาประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า วุฒิการศึกษาสามารถอธิบายค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียนและขนาดของโรงเรียนมีอิทธิพลทางลบต่อประสิทธิภาพแบบสมดุลของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเพศ การเข้าร่วมฝึกอบรมให้ผลที่ไม่สอดคล้องกับการสมนัยระหว่างระดับความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ทั้งนี้ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า ทักษะในการจัดการเรียนรู้ของครูทั้งเพศชายและเพศหญิงให้ความสำคัญในการพัฒนาทักษะด้านการจัดการเรียนรู้ที่ไม่แตกต่างกัน อาจจะด้วยความเคยชินกับการสอนในรูปแบบเดิม ไม่ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนมากนักตั้งแต่ได้เป็นครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามไม่ค่อยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้มากนัก จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้ครูเพศชายและครูเพศหญิงมีทักษะด้านการจัดการเรียนรู้ที่ไม่แตกต่างกัน เนื่องด้วยได้รับร่วมฝึกอบรมที่ไม่แตกต่างกัน

ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงานส่งผลต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของพรศิลป์ ศรีเรืองโร (2553) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธนาพิสัย พบว่า ครูมีปัจจัยแรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน อีกทั้งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของสนั่น ประจงจิตร และศิริรัตน์ ทองมีศรี (2556) ที่ศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารลักษณะงานของครูและแรงจูงใจในการทำงานของครูที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน พบว่าครูมีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพในการปฏิบัติของครูและสามารถอธิบายผลการปฏิบัติงานของครูเอกชนได้ และปัจจัยด้านขวัญและกำลังใจในการทำงานส่งผลต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของจิรนนท์ พันธุ์ลาด (2552) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี พบว่า ปัจจัยด้านขวัญและกำลังใจของครูส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนเอกชนจังหวัดปัตตานี หรืออาจจะในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและขวัญกำลังใจในการทำงานมากขึ้นแตกต่างกัน อาจ

เนื่องมาจากการได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ แต่ก็ยังพบว่าไม่ส่งผลต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูที่แตกต่างกันมากนัก

สำหรับปัจจัยด้านคุณลักษณะความเป็นครูส่งผลต่อทักษะการจัดการเรียนรู้อย่างไม่มียุทธศาสตร์สำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของนงศ์ลักษณ์ ขอบงาม นูรีดา แวญหนู และอาฟีฟีฟิลาเต๊ะ (2557) ศึกษาองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพอหวิฑยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พบว่าด้านคุณลักษณะความเป็นครูมีนัยสำคัญทางสถิติ อีกทั้งยังไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของจิรนนท์ พันธุ์ฉลาด (2552) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี พบว่า ด้านคุณลักษณะของครูส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี และปัจจัยด้านการรับรู้ภาระงานครูส่งผลต่อทักษะการจัดการเรียนรู้อย่างไม่มียุทธศาสตร์สำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของเจตนิพัฑฐ สุจริตกุล อีระ รุญเจริญ ไพศาล หวังพานิช และศรุดา ชัยสุวรรณ (2555) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ปัจจัยด้านภาระหน้าที่พิเศษอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า ครูในโรงเรียนเอกชนในพื้นที่จังหวัดปัตตานีบางแห่งให้ความสำคัญด้านคุณลักษณะความเป็นครูและด้านการรับรู้ภาระงานครูมาก และบางแห่งให้ความสำคัญด้านคุณลักษณะความเป็นครูและด้านการรับรู้ภาระงานครูน้อย ซึ่งก็ยังคงส่งผลต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ที่ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูในโรงเรียนเอกชนในพื้นที่จังหวัดปัตตานี มีลักษณะการประพฤติปฏิบัติรวมทั้งการมีบุคลิกภาพ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน คุณลักษณะความเป็นครูรวมทั้งภาระงานครูที่มีความใกล้เคียงกัน และด้วยสาเหตุหลายอย่างไม่ว่าจะเป็นประสบการณ์การปฏิบัติงานในโรงเรียนยังน้อย หรือการที่ครูมีภาระงานที่หนักหรือมากเกินไปที่อาจทำให้ครูเกิดความเครียด ความกดดันหรือเกิดความเบื่อหน่ายที่จะทำงาน จึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ครูนั้นมีทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูที่ไม่แตกต่างกัน

สำหรับปัจจัยด้านบรรยากาศโรงเรียนส่งผลทางบวกต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างไม่มียุทธศาสตร์สำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของรจนา จันทรชัง และวุฒิชัย เนียมเทศ (2557) ที่ศึกษาเรื่องบรรยากาศองค์การที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมกาปฏิบัติงานของครู พบว่าบรรยากาศองค์การส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมกาปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของชลกร ต้นประภัสร์ธร สุนทรายุฑฐ และไพฑรฑน์ วงษ์นาม (2556) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสร้างสรรค์และนวัตกรรมของโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า บรรยากาศสภาพแวดล้อมของงานส่งผลต่อความสร้างสรรค์และนวัตกรรมของโรงเรียนในทางบวก และปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการส่งผลทางบวกต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างไม่มียุทธศาสตร์สำคัญทาง

สถิตี โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของกาญจนา ศิลา (2556) ที่ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ความคิดเห็นของครูในแต่ละขนาดของโรงเรียน โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางเขนโดยรวมไม่แตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของสุพชาติ ชุ่มชื่น (2554) ที่ศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนนวมินทราชินทิศสวนกุหลาบวิทยาลัย พบว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างก็มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมแตกต่างกัน รวมทั้งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของชลกร ต้นประภัสร์ ธร สุนทรายุทธ และไพรัตน์ วงษ์นาม (2556) ที่ศึกษาความสร้างสรรค์และนวัตกรรมของโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสามารถอธิบายความแปรปรวนและส่งผลกระทบต่อความสร้างสรรค์และนวัตกรรมของโรงเรียน ทั้งนี้ผู้วิจัยให้ความเห็นว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารเป็นปัจจัยที่สำคัญในการให้โอกาสพัฒนาศักยภาพของครูหรือการให้การสนับสนุนในการจัดการเรียนรู้ของครู จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษายังให้ความสำคัญปัจจัยด้านภาวะผู้นำที่ไม่แตกต่างกัน อาจจะเป็นเพราะสถานศึกษาของตนมีกระบวนการในการพัฒนาครูได้ระดับที่ดี หรือสามารถบริหารจัดการให้สถานศึกษาสามารถมีคุณภาพได้ และปัจจัยวัฒนธรรมโรงเรียนส่งผลต่อทักษะการจัดการเรียนรู้อย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณณา หงสกุล (2556) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมโรงเรียนกับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง พบว่าวัฒนธรรมโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของชลกร ต้นประภัสร์ ธร สุนทรายุทธ และไพรัตน์ วงษ์นาม (2556) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสร้างสรรค์และนวัตกรรมของโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าวัฒนธรรมการเรียนรู้บรรยากาศสภาพแวดล้อมของงานส่งผลต่อความสร้างสรรค์และนวัตกรรมของโรงเรียน ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านบรรยากาศโรงเรียน ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการและปัจจัยด้านวัฒนธรรมโรงเรียนมากน้อยต่างกัน แต่ด้วยวัยของครูที่จบการศึกษาใหม่ๆ หรืออาจเป็นครูที่อยู่ในจังหวัดปัตตานีหรือในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้อยู่แล้ว จึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ไม่ส่งผลต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนเอกชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานีมากนัก

อย่างไรก็ตาม จากปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยได้สรุปและตั้งข้อสังเกตว่า ยังมีปัจจัยบางปัจจัยส่งผลต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูทั้งนี้ถือว่าเป็นความชำนาญพฤติกรรมการสอนของครูที่สามารถดำเนินการสอนได้อย่างคล่องแคล่ว ราบรื่นและเรียบร้อย ทั้งทางด้านการวางแผนและการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้

รวมทั้งด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งจะเห็นได้ว่า ในการจัดการเรียนรู้ของครูมีปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนทั้งนั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐฐา สววิบูลย์ (2554) ที่พบว่า ครูมีปัญหาด้านการสอนและเทคนิคการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านสื่อประกอบการสอนอยู่ในระดับมาก รวมทั้งงานวิจัยของศุภชัย แจ่มใจ (2552) พบว่า ครูมีปัญหาการจัดการศึกษาด้านเนื้อหา ส่งผลต่อความสามารถของผู้เรียนเป็นอย่างมากเช่นกัน ทั้งนี้ทักษะการจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญประการแรกที่ทำให้ครูดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้วยดี อีกทั้งยังมีปัจจัยบางปัจจัยส่งผลต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่อาจเป็นเพราะปัจจัยบางอย่างนั้นไม่แตกต่างกัน และส่งผลต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานีอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้และระดับทักษะด้านการจัดการเรียนรู้สมนัยกับตัวแปรบางตัว ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีนโยบายสนับสนุนเสริมสร้างองค์ความรู้และทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างต่อเนื่อง

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมเจตคติต่อวิชาชีพครูและคุณภาพชีวิตในการทำงานให้กับครูอย่างต่อเนื่อง และควรให้ความสำคัญกับครูที่มีประสบการณ์การสอนสูงที่อาจนำกระบวนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ผู้เรียนหลากหลายวิธีและสามารถพัฒนาผู้เรียนได้อย่างคุณภาพ ซึ่งจากปัจจัยเหล่านี้สามารถทำให้ครูมีทักษะการจัดการเรียนการสอนที่สูงขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำไปศึกษาเชิงลึกหรือเชิงคุณภาพว่าเพราะเหตุใดครูแต่ละโรงเรียนมีทักษะการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

2.2 ควรศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลอื่นๆ ที่น่าจะมีผลต่อทักษะด้านการจัดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น เช่น อายุ สาขาวิชาที่จบ ภูมิภาค เป็นต้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการศึกษามากขึ้น

2.3 ควรมีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้นหรือใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในการวิเคราะห์หุระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับที่ 2 หากกลุ่มตัวอย่างมีน้อยจะทำให้ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยที่ได้จากการวิเคราะห์หุระดับครูมีค่าต่ำ อันจะส่งผลต่อความสัมพันธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์หุระดับโรงเรียนมีค่าน้อยลงด้วย